

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Riktlinjer för avgifter och ersättningar inom äldreomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård

**Antagen av kommunfullmäktige 2025-03-10 med senaste
ändring 2025-12-09**

Innehåll

Riktlinjer för avgifter och ersättningar inom äldreomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård	1
1. Inledning	5
2. Lagar och principer som styr handläggningen	5
2.1 Kommunallagen	5
2.2 Socialtjänstlagen (SoL)	5
2.3 Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)	5
2.4 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).....	5
2.5 Socialförsäkringsbalken	5
2.6 Dataskyddsförordningen – GDPR	6
2.7 Offentlighets- och sekretesslagen	6
2.8 Förvaltningslagen.....	6
2.9 Inkomstskattelagen	6
3. Avgiftshandläggning.....	6
3.1 Myndighetsutövning.....	6
3.2 Inkomstförfrågan	6
3.3 Avgiftsbeslut	7
3.4 Allmänt om debitering.....	7
4. Avgiftsberäkning inom högkostnadsskyddet (maxtaxan).....	8
4.1 Avgiftsutrymme	8
4.2 Förbehållsbelopp	8
4.3 Minimibelopp.....	8
4.3.1 Tillägg till minimibeloppet - merkostnad	8
4.3.2 Minskning av minimibeloppet	9
4.4 Avgiftsgrundande inkomster	9
4.5 Bostadskostnader	10
4.6 Inkomstberäkning för makar/ registrerade partners och sammanboende	10
5. Taxor och avgifter	11
5.1 Allmänt.....	11
5.2 Taxor och avgifter i ordinärt boende som omfattas av maxtaxan	11
5.2.1 Avlastningsplats	11
5.2.2 Egenvård	11
5.2.3 Service 80+	11

5.2.4 Hemsjukvård	11
5.2.5 Hemtjänstavgift.....	12
5.2.5.1 Reducering av hemtjänstavgift	12
5.2.6 Korttidsvistelse enligt SoL	12
5.2.7 Telefonservice	12
5.2.8 Trygghetslarm	12
5.2.9 Trygghetsplats.....	13
5.2.10 Växelboende	13
5.3 Taxor och avgifter i ordinärt boende som inte omfattas av maxtaxan ..	13
5.3.1 Dagverksamhet	13
5.3.2 Förskrivna hjälpmedel.....	13
5.3.3 Hembesök	13
5.3.4 Intyg för bostadsanpassning	13
5.3.5 Matdistribution	13
5.3.6 Turistlån och tillfällig vistelse i kommunen.....	14
5.4 Taxor och avgifter i särskilt boende som omfattas av maxtaxan	14
5.4.1 Omvårdnadsavgift.....	14
5.5 Taxor och avgifter i särskilt boende som inte omfattas av maxtaxan	14
5.5.1 Boendekostnad	14
5.5.1.1 Jämkning vid dubbla boendekostnader	14
5.5.1.2 Parboende.....	15
5.5.2 Bårtransport.....	15
5.5.3 Förskrivna hjälpmedel.....	15
5.5.4 Helkost	15
5.5.5 Sondmat	15
5.5.6 Servicepaket.....	15
5.6 Övriga avgifter för vuxna med stöd- och hjälpinsatser	16
5.6.1 Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS.....	16
5.6.2 Familjehem för vuxna enligt SoL	16
5.6.3 HVB (hem för vård eller boende) för vuxna enligt SoL	16
5.6.4 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet för vuxna enligt LSS	16
6. Avgifter för föräldrar vars barn får insatser utanför det egna hemmet.....	17
6.1 Familjehem eller HVB (hem för vård eller boende) för barn och unga enligt SoL.....	17

6.2 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS (barn som ej har rätt till pension/ sjukersättning/ aktivitetsersättning).....	17
6.2.1 Femdagarsboende	17
6.2.2 Sjudagarsboende.....	17
6.3 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS (med rätt till pension/ sjukersättning/ aktivitetsersättning)	17
6.3.1 Femdagarsboende	17
6.3.2 Sjudagarsboende.....	18
6.4 Korttidstillsyn för skolungdom enligt LSS	18
6.5 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt SoL och LSS /Kontaktfamilj enligt SoL	18
7. Avgiftsbefriade insatser	18
7.1 Avlösarservice i hemmet enligt LSS	18
7.2 Avlösarservice i hemmet enligt SoL	18
7.3 Boendestöd enligt SoL	18
7.4 Daglig verksamhet enligt LSS/ Dagverksamhet enligt SoL.....	18
7.5 Hälso- och sjukvårdsinsatser	18
7.6 Kontaktperson enligt SoL och LSS.....	19
8. Ersättningar.....	19
8.1 Anhörigvårdsbidrag enligt SoL.....	19
8.2 Familjehem enligt SoL och LSS (barn) och vuxna (SoL).....	19
8.3 Habiliteringsersättning	19
8.4 Extern placering, barn och vuxna enligt SoL och LSS.....	20
8.5 Kontaktfamilj enligt SoL och LSS/ Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS	20
8.6 Kontaktperson enligt SoL och LSS.....	20

1. Inledning

Denna riktlinje beskriver på vilka grunder kommunen tar ut egenavgifter och betalar ut ersättningar till enskilda inom äldreomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård. Riktlinjen styrs av lagar, föreskrifter och rekommendationer, och ska vara ett komplement till dessa. Syftet är att den ska leda till en enhetlig och likvärdig handläggning och även trygga rättssäkerheten för den enskilde.

2. Lagar och principer som styr handläggningen

2.1 Kommunallagen

Kommunen får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som tillhandahålls. Enligt självkostnadsprincipen (8 kap) får avgifterna inte vara högre än kostnaderna för insatsen eller varan. Kommunallagen anger också att kommunen ska behandla sina kommuninnevånare lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat (likställighetsprincipen).

2.2 Socialtjänstlagen (SoL)

I socialtjänstlagens 32 kap anges att kommunen får ta ut skälig avgift för bland annat hemtjänst, dagverksamhet, kommunal hälso- och sjukvård och särskilt boende. Kommunen bestämmer på vilka grunder avgifterna ska tas ut för olika insatser. Vidare har kommunen rätt att ta ut underhåll från föräldrar vars barn är placerade, samt egenavgift från vuxna som är placerade på HVB (hem för vård eller boende) eller familjehem.

I 32 kap beskrivs också vilka skyldigheter kommunen har att försäkra sig om att enskilda förbehålls medel till boendekostnad och personliga behov innan avgifter tas ut. Lagen anger också ett högkostnadsskydd för avgifter (se vidare avsnitt 4).

2.3 Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

Kommunen har rätt att ta ut avgifter för vård och förbrukningsartiklar som tillhandahålls inom ramen för hemsjukvård (17 kap). Hemsjukvårdsavgiften ska ingå i samma beräkningsregler som gäller i SoL kap 32. Det innebär att den ingår i högkostnadsskyddet.

2.4 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Vård och omsorg enligt LSS är kostnadsfria. Kommunen har dock rätt att ta ut skäliga avgifter för mat, bostad och fritidsaktiviteter. Enligt LSS får kommunen ta ut underhållsavgift från föräldrar vars barn får omvårdnad i annat hem än det egna.

2.5 Socialförsäkringsbalken

Här regleras vilka inkomster som ska räknas med vid beräkning av enskildas avgiftsutrymme, och hur stor egenavgift föräldrar ska betala för minderåriga barn som är placerade. Bostadsbidrag och bostadstillägg regleras också här.

2.6 Dataskyddsförordningen – GDPR

Samtycke ska inhämtas från den enskilde för att elektroniskt inhämta uppgifter från Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan.

2.7 Offentlighets- och sekretesslagen

Underlag som används vid beräkning av avgifter och ersättningar ska ses som sekretesshandlingar (26 kap).

2.8 Förvaltningslagen

Här regleras myndighetsutövning, handläggning, serviceskyldighet och överklagan.

2.9 Inkomstskattelagen

Här beskrivs vad som betraktas som inkomst.

3. Avgiftshandläggning

3.1 Myndighetsutövning

I samband med att en person beviljats insatser ska en ekonomisk utredning göras av avgiftshandläggare för att fastställa personens avgiftsutrymme. Den enskilde ska informeras om kommunens vård- och omsorgsavgifter. Biståndshandläggaren informerar den enskilde om kommunens taxor och avgifter. Blanketten Inkomstförfrågan lämnas till den enskilde. När hälso- och sjukvårdsinsatser beslutas av kommunens sjuksköterskor, arbetsterapeuter eller fysioterapeuter informerar personalen den enskilde och överlämnar blanketten. Vid beslut om trygghetslarm informerar välfärdstekniker om avgiften och skickar blanketten via post.

Vid behov ska avgiftshandläggaren lämna upplysningar, ge vägledning och råd till den enskilde, samt besvara frågor så snart som möjligt. Den enskilde ska även upplysas om sin skyldighet att lämna uppgifter till kommunen vid förändringar som påverkar avgiftens storlek. Vid behov kan tolk anlitas.

3.2 Inkomstförfrågan

Inkomstförfrågan lämnas till nya brukare och skickas därefter ut årligen. Den finns även att hämta på kommunens hemsida. Avgiftsberäkning görs inte förrän fullständigt ifyllt blankett inkommit. Är inkomstförfrågan ofullständigt ifylld kontaktar avgiftshandläggaren den enskilde för komplettering.

Kommunen tar ut högsta avgift upp till gällande maxtaxa såvida inte komplett ifylld inkomstförfrågan inkommer.

Vid begäran från avgiftshandläggaren ska underlag kunna visas som styrker uppgifterna. På blanketten framgår vad som inhämtas elektroniskt från Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan. Vill man inte lämna inkomstuppgifter görs ingen avgiftsberäkning och den enskilde accepterar att betala full avgift enligt gällande maxtaxa. Inkomstförfrågan ska skrivas under av

den enskilde/legal företrädare eller den som varit behjälplig vid ifyllandet av blanketten.

3.3 Avgiftsbeslut

Avgiftsbeslut fattas av avgiftshandläggare enligt Socialnämndens delegationsordning.

Ett nytt avgiftsbeslut fattas vid nya insatser, förändrade inkomster eller ändrade familjeförhållanden. Prisbasbelopp, inkomster och bostadskostnader förändras varje år och en ny avgiftsberäkning görs årligen.

Avgiftsbeslut skickas per post till den enskilde eller till den mottagare som angivits på Inkomstförfrågan. Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgifter om fastställd avgift, avgiftsutrymme, vilka underlag som använts och hur avgifterna beräknats. Beslutsfattare och kontaktuppgifter framgår av beslutet.

Den enskilde lämnar inkomstuppgifter på heder och samvete och ska snarast meddela avgiftshandläggaren om förändringar som kan påverka avgiftsutrymmet och därmed avgiften (till exempel förändrat bostadstillägg eller ändrade familjeförhållanden). Ny blankett för inkomstförfrågan skickas efter kontakt med avgiftshandläggare eller via utskrift från kommunens hemsida.

Underlag som används vid avgiftsberäkning är sekretesshandlingar. Samtliga uppgifter som registreras, bearbetas och dokumenteras är sekretessbelagda enligt Offentlighets- och sekretesslagen. Handlingarna ska skyddas från förstörelse, stöld och obehörig åtkomst genom att förvaras på lämpligt sätt enligt arkivlagen.

Avgiftsbeslutet kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol genom förvaltningsbesvär. Överklagan ska inlämnas inom tre veckor från det att den enskilde fått beslutet. Besvärshänvisning finns på avgiftsbeslutet.

Bostadshyran kan prövas i hyresnämnden.

3.4 Allmänt om debitering

Avgifter för hemtjänst, trygghetslarm, kost, omvårdnad, hemsjukvård och hemrehab debiteras månadsvis i efterskott. Hyra på särskilt boende debiteras månadsvis i förskott. Avgift till vårdnadshavare med barn placerade på HVB, i familjehem eller i bostad med särskild service, tas ut för innevarande månad.

Vid felaktig debitering justeras beloppet vid nästkommande debitering. Efter överenskommelse med den enskilde kan i stället en ny faktura ställas ut. I särskilda fall kan återbetalning göras. Den enskilde/anhörig/närstående eller god man kontaktas för bankkontonummer för att återbetalningen ska kunna göras.

Om kommunen gjort en felaktig beräkning av avgiften och det har varit till den enskildes nackdel kommer avgiften att räknas om under innevarande kalenderår eller upp till sex månader tillbaka i tiden. Om det har varit till den enskildes fördel görs ingen omräkning/justering bakåt i tiden utan avgiften ändras från och med den månad felet upptäcktes.

4. Avgiftsberäkning inom högkostnadsskyddet (maxtaxan)

Utgångspunkt i lagstiftningen är att de samlade avgifterna för hemtjänst, omvårdnad, trygghetslarm och kommunal hälso- och sjukvård inte får vara högre än att den enskilde har tillräckliga medel för sina personliga behov och normala levnadskostnader.

4.1 Avgiftsutrymme

Avgiftsutrymmet är den enskildes betalningsförmåga. De sammanlagda avgifterna inom maxtaxan får inte överstiga detta belopp. Avgifterna får heller inte överstiga det lagstadgade avgiftstaket – maxtaxan. Maxtaxan är densamma i hela landet och regleras årligen utifrån prisbasbeloppet. Den som helt saknar avgiftsutrymme betalar ingen avgift.

Beräkning av avgiftsutrymme

$$\begin{array}{rcl} + \text{Nettoinkomst (bruttoinkomst minus skatt)} & & \\ + \text{Bostadstillägg/bostadsbidrag} & & \\ - \text{Minimibelopp} & \left. \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \right\} & \text{Förbehållsbelopp} \\ - \text{Bostadskostnad} & & \\ = \text{Avgiftsutrymme} & & \end{array}$$

4.2 Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet är det belopp som den enskilde använder för nödvändiga och normala levnadskostnader innan avgift tas ut. Det består av ett minimibelopp och bostadskostnaden.

Förbehållsbeloppet används vid beräkning av betalningsförmågan. Reglerna innebär inte ett allmänt försörjningsstöd; kommunen har ingen skyldighet att betala ut medel för att den enskilde ska nå upp till förbehållsbeloppet.

4.3 Minimibelopp

Minimibeloppet är ett lagstadgat belopp som ska täcka den enskildes normala levnadskostnader. Det beräknas i huvudsak utifrån Konsumentverkets hushållsbudget och följande poster är medräknade: livsmedel, läkemedel, hushållsel, hemförsäkring, husgeråd, möbler, resor, tandvård, telefon, dagstidning, fritid, förbrukningsvaror, hygienartiklar, kläder, skor, samt öppen hälso- och sjukvård. Minimibeloppet regleras årligen utifrån prisbasbeloppet (se bilagan tabell 1).

4.3.1 Tillägg till minimibeloppet - merkostnad

Den enskilde kan ansöka om höjning av minimibeloppet. Kommunen ska då pröva om den enskilde har varaktigt återkommande kostnader som ska betraktas som normal levnadskostnad. Med varaktig menas en kostnad som är regelbundet återkommande under större delen av året och uppgår till minst 200 kr per månad.

Det kan till exempel vara kostnad för god man. Individuell prövning görs efter att dokument som styrker kostnaden inkommit (se bilagan räkneexempel 1).

För dem som bor på särskilt boende eller korttidsboende/växelboende med heldygnskost görs en höjning av minimibeloppet som motsvarar mellanskillnaden mellan kostavgiften och Konsumentverkets referensvärde för livsmedelskostnader (Tillägg fördyrad kost, se bilagan tabell 2). Detsamma gäller för sondmat. Motsvarande höjning görs för dem som beviljats matdistribution beträffande antal portioner per månad, om man köper fler än nio portioner. (se bilagan tabell 3 samt räkneexempel 1 och 2).

4.3.2 Minskning av minimibeloppet

På motsvarande sätt kan minimibeloppet minskas med poster den enskilde inte haft någon kostnad för. Personer i särskilda boenden får en generell minskning av minimibeloppet med sådana poster som ingår på boendet, vilket är säng, söngbord och madrass.

4.4 Avgiftsgrundande inkomster

Enligt SoL är det aktuella förvärvs- och kapitalinkomster som ska räknas in i nettoinkomsten. Beträffande förvärvsinkomster avses beräknat belopp för de kommande 12 månaderna aktuellt kalenderår. För kapitalinkomster gäller uppgifterna från senaste inkomsttaxeringen.

Följande inkomster räknas:

- Inkomstpension
- Garantipension
- Tilläggspension
- Premiepension
- Statliga och kommunala pensioner (SPV och KPA)
- Allmän tjänstepension
- Privata tjänstepensioner
- Privat pensionsförsäkring
- Utlandspension (skattad i Sverige)
- Utlandspension (skattefri)
- Efterlevandepension
- Änkepension
- Lön
- Inkomst vid uthyrning av bostad
- Bostadstillägg
- Bostadsbidrag
- Föräldrapenning
- Beskattningsbar del av vårdnadsbidrag
- Livränta
- Arbetslöshetskassa (A-kassa)
- Sjukpenning
- Sjukersättning
- Aktivitetsersättning
- Inkomst av näringsverksamhet (uppskattat överskott) *

- Inkomst av kapital i form av räntor och utdelning

*Till näringsverksamhet räknas även innehav av näringsfastighet och bostadsrätt som inte är privatbostad samt innehav och avyttring av rätt att avverka skog.

Följande räknas inte:

- Underhållsstöd
- Försörjningsstöd
- Äldreförsörjningsstöd
- Barnbidrag, studiebidrag
- Assistansersättning, handikappersättning
- Förmögenhet

4.5 Bostadskostnader

I samband med avgiftsberäkning ska kostnad för bostad anges. Den enskilde har rätt att förbehålla medel för den faktiska boendekostnaden (avser permanent boende, inte fritidshus).

Bostadskostnaden kan bestå av hyra för lägenhet eller månadsavgift för bostadsrätt, inklusive kostnad för uppvärmning. Vid kallhyra räknas uppvärmningen fram enligt Pensionsmyndighetens schablonbelopp, och läggs till hyreskostnaden. Om hushållsel ingår i hyran reduceras minimibeloppet enligt motsvarande schablon.

För egen fastighet räknas fastighetsavgift samt 70 % av eventuell räntekostnad för bostadslån. Beräkning av uppvärmning och övriga driftskostnader görs enligt Pensionsmyndighetens schablon. Kostnad för hushållsel ingår inte i den faktiska bostadskostnaden.

Västerviks kommun förutsätter att den enskilde söker bostadsbidrag eller bostadstillägg och att detta meddelas avgiftshandläggare. På blanketten för inkomstförfrågan uppmanas den enskilde att söka bostadsbidrag/bostadstillägg. Avgiftshandläggare kan vara behjälplig med avsedda blanketter för ansökan.

4.6 Inkomstberäkning för makar/ registrerade partners och sammanboende

Enligt Äktenskapsbalken ska makar var och en bidra till att gemensamma och personliga behov tillgodoses. Med make/maka jämställs registrerade partners.

Vid avgiftsberäkning för makar räknas respektive nettoinkomst samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter de insatser som beviljats.

Sammanboende räknas som ensamstående ur avgiftssynpunkt oavsett om man har delad ekonomi eller inte. Detta på grund av att det inte finns någon lagstadgad underhållsskyldighet dem emellan. Var och ens inkomster ligger därför till grund för avgiftsberäkningen. Bostadskostnaden delas lika mellan parterna och förbehållsbeloppet är detsamma som för makar.

Om ena maken/partnern flyttar till särskilt boende beräknas minimibeloppet som för ensamstående (se bilagan tabell 1).

5. Taxor och avgifter

5.1 Allmänt

Alla taxor och avgifter beslutas i Kommunfullmäktige. De avgifter som omräknas vid årsskiftet enligt gällande prisbasbelopp, indexuppräkningsar eller fastställda beräkningsregler tas inte upp årligen i Kommunfullmäktige för beslut.

Beslutade insatser anges i bokstavsordning under respektive stycke.

5.2 Taxor och avgifter i ordinärt boende som omfattas av maxtaxan

5.2.1 Avlastningsplats

Boende på avlastningsplats betalar motsvarande en trettiondel (1/30-del) av hemtjänstavgiften per dygn. För den period som avlastningsplats nyttjas betalas ingen hemtjänstavgift för insatser i hemmet. Avgift för kost samt servicepaket tillkommer (se bilagan tabell 3). I servicepaketet ingår förbrukningsmaterial (se stycke 5.5.6) samt avgift för bäddtextil och handdukar.

Vid bårtransport gäller samma avgift som i särskilt boende (se bilagan tabell 4).

5.2.2 Egenvård

Med egenvård menas en hälso- och sjukvårdsåtgärd som ansvarig legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att den enskilde kan ansvara för själv.

Innebär det att den enskilde behöver praktisk hjälp med utförandet kan han/hon beviljas insats genom kommunens biståndshandläggare.

Avgift debiteras den enskilde enligt reglerna för hemtjänstavgift i ordinärt boende (se bilagan tabell 3).

5.2.3 Service 80+

De som fyllt 80 år kan få 7,5 hemtjänsttimmar per månad till städ, tvätt och/eller ärenden. Uppfylls ålderskriteriet bifalles ansökan. För reducering av avgiften gäller samma regler som för hemtjänst, se vidare avsnitt 5.2.5.1.

5.2.4 Hemsjukvård

Den som har beslut om insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen betalar hemsjukvårdsavgift oavsett omfattning av insatserna. Insatserna kan utföras av sjuksköterska, fysioterapeut, arbetsterapeut eller hemtjänstpersonal som delegerats uppgiften (se bilagan tabell 13).

Reducering av hemsjukvårdsavgift görs endast om personen vistats på sjukhus hel kalendermånad.

Om hemsjukvården avslutas innan den 5:e eller inleds efter den 25:e i månaden utgår ingen avgift.

5.2.5 Hemtjänstavgift

I hemtjänstavgiften ingår beslutade omvårdnads- och serviceinsatser i ordinärt boende. Avgiften fastställs utifrån hur många timmar per månad som hemtjänst utförs, upp till gällande maxtaxa (se bilagan tabell 3).

5.2.5.1 Reducering av hemtjänstavgift

I de fall en person är frånvarande, till exempel vid sjukhus- eller korttidsvistelse, görs ingen reduktion av avgiften om personen haft insatser som motsvarar personens avgiftsutrymme under en kalendermånad.

Respektive hemtjänstenhet rapporterar till avgiftshandläggare om det faktiska förhållandet för de reduceringar som ska göras.

Om den enskilde önskar avboka en inplanerad hemtjänstinsats gäller en uppsägningstid på fem dagar. Om den enskilde avsäger sig insatsen mindre än fem dagar i förväg debiteras han eller hon utifrån den inplanerade tiden för insatsen. Regeln om fem dagars uppsägningstid gäller dock inte vid dödsfall, sjukdom eller förändrat behov som föranleder sjukhusvistelse, trygghetsplats eller korttidsvistelse.

5.2.6 Korttidsvistelse enligt SoL

Boende på korttidsvistelse betalar motsvarande en trettiondel (1/30-del) av hemtjänstavgiften per dygn. För den period som korttidsplats nyttjas betalas ingen hemtjänstavgift för insatser i hemmet. Avgift för kost samt servicepaket tillkommer (se bilagan tabell 3), förutom vid beslut om träningslägenhet. Då betalar man själv för sin kost. Vid bårtransport gäller samma avgift som i särskilt boende (se bilagan tabell 4). I servicepaketet ingår förbrukningsmaterial (se stycke 5.5.6) samt avgift för bäddtextil och handdukar.

5.2.7 Telefonservice

Den enskilde debiteras en fast avgift per kalendermånad för telefonservice. Det är den enskildes ansvar att ha ett telefonabonnemang och en telefon (se bilagan tabell 3). Inom ramen för boendestöd är telefonservice kostnadsfritt.

Om telefonservice avslutas innan den 5:e eller inleds efter den 25:e i månaden utgår ingen avgift.

5.2.8 Trygghetslarm

För trygghetslarm betalas en fast avgift och alltid för hel kalendermånad så länge utrustningen är installerad i hemmet. I hushåll där båda har larm debiteras båda för varsitt larm.

Om trygghetslarmet avslutas innan den 5:e eller inleds efter den 25:e i månaden utgår ingen avgift.

Vid borttappat, skadat eller ej återlämnat trygghetslarm debiteras den enskilde en engångsavgift. Avgiften omfattas inte av maxtaxan (se bilagan tabell 3).

5.2.9 Trygghetsplats

För den som vistas på trygghetsplats är avgiften för boendet 1/30-del av den högsta avgiften för bostad som inte omfattas av hyreslagen (se bilagan tabell 3). Avgift för kost samt servicepaket tillkommer (se bilagan tabell 3). I servicepaketet ingår förbrukningsmaterial (se stycke 5.5.6) samt avgift för bäddtextil och handdukar.

Vid bårtransport gäller samma avgift som i särskilt boende (se bilagan tabell 4).

5.2.10 Växelboende

Boende på växelboende betalar motsvarande en trettiondel (1/30-del) av hemtjänstavgiften per dygn. För den period som växelboende nyttjas betalas ingen hemtjänstavgift för insatser i hemmet. Avgift för kost samt servicepaket tillkommer (se bilagan tabell 3). I servicepaketet ingår förbrukningsmaterial (se stycke 5.5.6) samt avgift för bäddtextil och handdukar.

Vid bårtransport gäller samma avgift som i särskilt boende (se bilagan tabell 4).

5.3 Taxor och avgifter i ordinärt boende som inte omfattas av maxtaxan

5.3.1 Dagverksamhet

Kostnad för lunch på dagverksamhet (där det erbjuds) följer priset i socialförvaltningens restauranger (se bilagan tabell 3).

5.3.2 Förskrivna hjälpmedel

Kommunens hälso- och sjukvård omfattar förskrivna hjälpmedel vars egenavgifter återfinns i bilagan tabell 13.

Kommuninvånare som inte är berättigade till egen förskriven rullstol kan vid speciella tillfällen hyra en. Avgift tas ut för ett hembesök samt hyra per vecka (se bilagan tabell 13).

5.3.3 Hembesök

Är man inte inskriven i hemsjukvården och får ett hembesök av sjukvårdspersonal betalar man en avgift. Avgift tas även ut om rehabpersonal gör hembesök vid reparation av hjälpmedel, samt vid besök av arbetsterapeut inför eventuellt bostadsanpassningsintyg (se bilagan tabell 13).

5.3.4 Intyg för bostadsanpassning

Avgift för utfärdande av intyg för bostadsanpassning tas ut med ett fast belopp. Avgift för ett hembesök tillkommer (se bilagan tabell 13).

5.3.5 Matdistribution

Avgift för matleverans inkluderar distribution. Matdistribution kan ske i form av Komplåda (i centrala Västervik) eller leverans från upphandlad extern leverantör. (se bilagan tabell 3).

5.3.6 Turistlån och tillfällig vistelse i kommunen

För personer som tillfälligt vistas i Västerviks kommun och har behov av hemsjukvård kommer en avgift per besök att debiteras hemkommun eller regionen. Belopp per besök se bilagan tabell 13.

Personer med funktionsnedsättning som tillfälligt vistas i Västerviks kommun kan (i mån av tillgång) hyra bashjälpmedel exempelvis rollator, duschstol eller fristående toalettförhöjning (s.k. turistlån). Avgift tas ut för ett hembesök samt hyra per månad (se bilagan tabell 13).

5.4 Taxor och avgifter i särskilt boende som omfattas av maxtaxan

5.4.1 Omvårdnadsavgift

I omvårdnadsavgiften ingår beslutade omvårdnads- och serviceinsatser i särskilt boende (se bilagan tabell 2).

För dem som har hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilt boende, ingår dessa insatser i boendet. Trygghetslarm ingår i särskilt boende.

5.5 Taxor och avgifter i särskilt boende som inte omfattas av maxtaxan

5.5.1 Boendekostnad

Hyrorna på kommunens särskilda boende är fastställda enligt hyreslagen och beräknas efter bostadens standard och storlek. Varje hyresgäst har ett andrahandskontrakt. Hyra för del av månad beräknas utifrån 1/30 av månadshyran per dygn.

Vid dödsfall sker uppsägning automatiskt, se klausul i kommunens hyreskontrakt. Där finns även information om slutstäd.

I undantagsfall kan boendet mot en avgift ombesörja städning av dödsbo (se bilagan tabell 2). Verksamheten bedömer i det enskilda fallet.

Högsta bostadskostnad i särskilt boende som inte drivs av kommunen, och som inte omfattas av hyreslagen, se bilagan tabell 3. Besittningsrätten vid dödsfall följer avtalet mellan kommunen och boendet.

5.5.1.1 Jämkning vid dubbla boendekostnader

Jämkning kan (efter ansökan) medges på grund av dubbla bostadskostnader i samband med inflyttning till ett särskilt boende (kommunalt eller externt). Jämkning medges i högst tre månader, utöver inflyttningsmånaden, och görs med det belopp som motsvarar den lägsta bostadskostnaden. Jämkning medges endast om den boende, 30 dagar före inflyttningsdagen, inte har banktillgångar eller andra lätt realiserbara tillgångar (t ex värdepapper) som överstiger 100 % av prisbasbeloppet. Har den boende över ett prisbasbelopp räknas (efter ansökan) dubbla boendekostnader in i beräkningen av avgiftsutrymmet för omsorgsavgift.

För makar gäller 160 % av prisbasbeloppet. Jämkning beviljas inte när ena parten bor kvar i ursprungsbostaden.

Vid flytt mellan särskilda boenden debiteras inte dubbla bostadskostnader.

5.5.1.2 Parboende

Enligt 11 kap. 3 § Socialtjänstlagen har makar rätt att fortsätta sammanbo om den ena parten beviljas särskilt boende. Om den medboende beviljas insatser omfattas denne av avgiftsreglerna enligt sitt eget biståndsbeslut.

Avlider maken/makan som har boendebeslutet kan den medboende ansöka om särskilt boende. Om personen inte bedöms ha behovet, kan kommunen vara behjälplig med att söka lägenhet på den ordinarie bostadsmarknaden.

5.5.2 Bårtransport

Avgift för bårtransport debiteras om den har beställts av personal på kommunens särskilda boenden (se bilagan tabell 4).

5.5.3 Förskrivna hjälpmedel

För tekniska hjälpmedel gäller samma avgifter som i ordinärt boende (se bilagan tabell 13).

5.5.4 Helkost

Den enskilde ska betala för sin kost. Avgiften för heldygnskost debiteras per månad i efterskott, se bilagan tabell 2. Alternativet är att debitera per dygn om det är oregelbundenhet i mathållningen, det vill säga om den enskilde ibland betalar för sin mat på annat sätt eller inte bor i särskild boendeform under hela månaden. Vid sjukhusvistelse görs kostavdrag med fastställt pris per dygn från och med nästkommande dag.

Om två makar flyttar in på särskilt boende, varav endast den ena har fått beslut om särskilt boende, blir medflyttande make/maka debiterad samma avgift för heldygnskost. Detta förutsätter att medflyttande maka/make äter samtliga mål på boendet.

5.5.5 Sondmat

Avgiften för helkost innefattar även förskriven sondmat. Kostar sondmaten mindre än helkosten, och brukaren enbart äter sondmat, betalar brukaren det verkliga priset för sondmaten.

5.5.6 Servicepaket

På särskilt boende ingår ett obligatoriskt servicepaket. Det innehåller all förbrukning av rengöringsmedel, soppor, toalettpapper, tvättmedel, toalettbörste och tvättkräm. Avgift, se tabell 2 i bilagan.

5.6 Övriga avgifter för vuxna med stöd- och hjälpinsatser

5.6.1 Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

Den som bor i bostad med särskild service betalar hyra för sin lägenhet och reglerna om bostadstillägg tillämpas. Övriga levnadsomkostnader såsom mat, kläder och hygienartiklar samt kostnader för fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter bekostas av den enskilde.

Jämkning kan (efter ansökan) medges på grund av dubbla bostadskostnader i samband med inflyttning till ett särskilt boende (kommunalt eller externt). Se stycke 5.5.1.1.

Kommunen ska se till att den enskilde tillförsäkras tillräckliga medel till personliga behov, såsom till mat, kläder och andra nödvändiga kostnader. Vid underskott hänvisas till enheten för näringsliv och kompetens för bedömning av eventuellt försörjningsstöd.

För brukare som enbart äter förskriften sondmat är maxavgiften motsvarande Konsumentverkets årliga beräkningar av referensvärden för livsmedelskostnader (se bilagan tabell 5). Är sondmaten endast ett komplement, så att även vanliga livsmedel måste inhandlas, är avgiften för sondmat hälften av maxavgiften per månad. Kostar sondmaten mindre betalar brukaren det verkliga priset.

5.6.2 Familjehem för vuxna enligt SoL

Avgift för bostad i familjehem motsvarar kostnaden för bostad som inte omfattas av hyreslagen, se bilagan tabell 6.

Den enskilde betalar kostnaden för sin mat enligt Konsumentverkets årliga beräkningar av livsmedelskostnader för respektive åldersgrupp (individuella matkostnader per månad, all mat lagas hemma).

5.6.3 HVB (hem för vård eller boende) för vuxna enligt SoL

Huvudprincipen för HVB är att den enskilde betalar en avgift för hyra, en avgift för kost och en avgift för omvårdnad. Omvårdnadsavgift, se bilagan tabell 6.

Från kommunens avtal med HVB-hemmet hämtas pris för hyra och kost. Beträffande sondmat gäller samma regler som i särskilt boende – (se bilagan tabell 6). Om hyran inte är specificerat i avtalet med HVB-hemmet ska avgift för bostad (som inte omfattas av hyreslagen), fastställas enligt bilagan tabell 6.

5.6.4 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet för vuxna enligt LSS

Avgift i samband med korttidsvistelse tas ut för kost (se bilagan tabell 3). Kostnad för resor till och från korttidsvistelse samt kostnader för övriga aktiviteter betalas av den enskilde.

6. Avgifter för föräldrar vars barn får insatser utanför det egna hemmet

Enligt Föräldrabalken har föräldrar, var för sig, en underhållsskyldighet gentemot sina barn. Om ett barn genom socialtjänstens försorg får insatser i annat hem än det egna, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader (SoL och LSS). Detta gäller även efter att ungdomen fyllt 18 år om hen studerar på gymnasieskola (fram till 1 juli det år de fyller 19 år).

6.1 Familjehem eller HVB (hem för vård eller boende) för barn och unga enligt SoL

För barn och ungdomar som vistas sju dagar per vecka i familjehem eller HVB-hem är föräldrarna skyldiga att bidra till kommunens kostnader för omvårdnad. Ersättningsbeloppet bestäms enligt samma grunder som Försäkringskassans belopp för underhållsstöd till barn. Beloppen är åldersrelaterade (se bilagan tabell 9).

Avgiften är inkomstrelaterad. Informationsbrev samt beräkningsunderlag för avgift skickas till respektive vårdnadshavare. Tillfälle att yttra sig ges under två veckor (datum anges). Därefter fattas beslut om avgift och skickas till respektive vårdnadshavare.

6.2 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS (barn som ej har rätt till pension/sjukersättning/ aktivitetstersättning)

6.2.1 Femdagarsboende

Avgift för elever i anpassad grundskola, som vistas fem dagar per vecka i bostad med särskild service för barn och ungdomar, avser kost och beräknas utifrån samma taxa som för insatsen korttidsvistelse (se bilagan tabell 10).

6.2.2 Sjudagarsboende

Ersättningsbeloppet bestäms enligt samma grunder som Försäkringskassans belopp för underhållsstöd till barn. Beloppen är åldersrelaterade (se bilagan tabell 9).

6.3 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt LSS (med rätt till pension/sjukersättning/ aktivitetstersättning)

Från och med den 1 juli det år då ungdomen fyller 19 år har hen rätt att ansöka om aktivitetstersättning för förlängd skolgång. Detta ska då täcka kostnader för hyra och kost.

6.3.1 Femdagarsboende

Avgift för elever i anpassad grundskola/anpassad gymnasieskola, som vistas fem dagar per vecka i bostad med särskild service för barn och ungdomar, avser kost och beräknas utifrån samma taxa som för insatsen korttidsvistelse (se bilagan tabell 11).

6.3.2 Sjudagarsboende

Boende i familjehem betalar den faktiska kostnaden för omkostnadsdelen, se bilagan tabell 19.

Den som bor i bostad med särskild service betalar fastställd bostadshyra samt kost enligt taxa för korttidsvistelse (se bilagan tabell 12).

Kommunen ska se till att den enskilde tillförsäkras tillräckliga medel till personliga behov, såsom till mat, kläder och andra nödvändiga kostnader. Vid underskott hänvisas till enheten för näringsliv och kompetens för bedömning av eventuellt försörjningsstöd.

6.4 Korttidstillsyn för skolungdom enligt LSS

Avgift i samband med korttidstillsyn tas ut för kost. Taxan är åldersrelaterad (se bilagan tabell 8). Vissa aktiviteter, exempelvis biobesök, bekostas av den enskilde.

Resor ombesörjs i första hand av den enskilde. Om allmänna kommunikationer inte kan användas på grund av barnens funktionsnedsättning, ska i första hand föräldrar/anhöriga ombesörja resorna. Om det inte fungerar, och barnet är beviljad färdtjänst, är det den som ska användas. I sista hand kan barn som bor utanför Västerviks tätort beviljas taxiresor från fritids och hem, och till och från fritids på loven. Taxan följer den zontaxa som tillämpas av Kalmar läns trafik (se bilagan tabell 14).

6.5 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt SoL och LSS /Kontaktfamilj enligt SoL

Avgift i samband med korttidsvistelse eller kontaktfamilj tas ut för kost. Taxan är åldersrelaterad (se bilagan tabell 7).

7. Avgiftsbefriade insatser

7.1 Avlösarservice i hemmet enligt LSS

Insatsen är avgiftsfri.

7.2 Avlösarservice i hemmet enligt SoL

Avlösarservice kan beviljas upp till 10 timmar per kalendermånad. Insatsen är avgiftsfri. Beslut gällande barn är avgiftsfria oavsett antal timmar.

7.3 Boendestöd enligt SoL

Insatsen är avgiftsfri. Även boendestöd i form av telefonservice är avgiftsfri.

7.4 Daglig verksamhet enligt LSS/ Dagverksamhet enligt SoL

Insatserna är avgiftsfria.

7.5 Hälso- och sjukvårdsinsatser

Följande insatser är avgiftsfria:

- Insatser till barn och ungdomar under 19 år

- Uppsökande verksamhet:

Hälso- och sjukvårdspersonal som medföljer biståndshandläggare för bedömning vid hembesök

Om legitimerad personal tillkallas som konsult för andra personalkategorier

Fallförebyggande hembesök av rehabpersonal

- Behandling enligt smittskyddslagen

7.6 Kontaktperson enligt SoL och LSS

Insatsen är avgiftsfri.

8. Ersättningar

8.1 Anhörigvårdsbidrag enligt SoL

Anhörigvårdsbidrag är ett ekonomiskt bidrag som beviljas på grund av att en närstående utför hela eller delar av den enskildes personliga omvårdnad. Bidraget ska inte ses som en lön utan som en symbolisk uppskattning för den insats som den närstående gör. En förutsättning för att beviljas anhörigvårdsbidrag är att den enskilde ska vara i behov av personlig omvårdnad och/eller medicinska insatser samt att den anhöriga ska uppbära någon form av pensionsförmån på heltid.

Anhörigvårdsbidrag kan beviljas i tre olika vårdtyngdsnivåer (se bilagan tabell 15). Vilken ersättningsnivå som beviljas i det enskilda fallet avgörs på grundval av hur omfattande insatser som den anhöriga utför.

Bidraget fortgår högst 30 dagar efter det att den enskilde kommer till sjukhus eller flyttar till särskilt boende eller korttidsvistelse. Bidraget upphör vid månadsskiftet efter det att omvårdnadsbehovet har upphört.

8.2 Familjehem enligt SoL och LSS (barn) och vuxna (SoL)

Ersättning till familjehem består dels av ett arvode, dels av en omkostnadsersättning. Arvodet utgör ersättning för arbetsinsatser som utförs av familjen. Omkostnadsersättningen ska täcka utgifter i samband med uppdraget. Beloppen är per månad och inkluderar barnbidrag alternativt studiebidrag (som ska dras av då det går direkt till familjehemmet alternativt ungdomen). Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.

Ersättningar till familjehem för barn och ungdomar (se bilagan tabell 19).

Ersättningar till familjehem för vuxna (se bilagan tabell 20).

8.3 Habiliteringsersättning

Den som deltar i daglig verksamhet enligt LSS eller dagverksamhet enligt SoL har rätt till habiliteringsersättning som utbetalas per närvarodag – se bilagan tabell 16. Habiliteringsersättning utbetalas inte vid semester och sjukdom. Den är inte skattepliktig.

8.4 Extern placering, barn och vuxna enligt SoL och LSS

Ersättning utges enligt avtalet mellan kommunen och det externa boendet.

8.5 Kontaktfamilj enligt SoL och LSS/ Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS

Ersättning till kontaktfamilj, i samband med korttidsvistelse, består dels av ett arvode dels av en omkostnadsersättning. Arvodet utgör ersättning för arbetsinsatser som utförs av familjen. Omkostnadsersättningen ska täcka utgifter i samband med uppdraget.

Omkostnadsersättningen är per dygn som den enskilde vistas i kontaktfamiljen. Individuell bedömning görs utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget, t. ex. skattefri milersättning. Ersättningen är åldersindeldad.

Arvodet grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per dag. På lördagar, söndagar och helgdagar utgår dubbelt arvode. Om vistelsen varar sammanhängande mer än 14 dagar, vid till exempel skollov, ges dubbelt arvode på helger enbart inom ramen för de första 14 dagarna. Individuell bedömning görs utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver. Arvodet är åldersindelad och utgår från antalet timmar som vistelsen avser. Belopp, se bilagan tabell 18.

8.6 Kontaktperson enligt SoL och LSS

Ersättning till kontaktpersoner består dels av ett arvode dels av en omkostnadsersättning. Arvodet utgör ersättning för den tid som är avsatt för uppdraget. Individuell bedömning görs utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver. Omkostnadsersättningen ska täcka utgifter i samband med uppdraget. Individuell bedömning görs utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget, t. ex. skattefri milersättning.

Arvodet är skattepliktigt och omkostnadsersättningen är skattefri. Belopp, se bilagan tabell 17.

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Bilaga till

Riktlinjer för avgifter och ersättningar inom äldreomsorg, funktionsstöd och hälso- och sjukvård

2026

Taxor och avgifter

Maxtaxa: 2 660 kr

Prisbasbelopp: 59 200 kr

Tabell 1

Minimibeloppet för 2026 är:

Ålder	Ensamstående	Gift/Sambo
19 – 39 år	7 351 kronor per månad (1/12-del av 1,49 x prisbasbeloppet)	6 210 kronor per person och månad (1/12-del av 1,2588 x prisbasbeloppet)
40 – 64 år	7 016 kronor per månad (1/12-del av 1,4222 x prisbasbeloppet)	5 930 kronor per person och månad (1/12-del av 1,202 x prisbasbeloppet)
65 år eller äldre	7 296 kronor per månad (1/12-del av 1,4789 x prisbasbeloppet)	5 953 kronor per person och månad (1/12-del av 1,2066 x prisbasbeloppet)

Tabell 2

Särskilt boende

Insats	Avgift	Kommentar
Omvårdnad	2 660 kr/månad*	1/12 av 0,5392 x prisbasbeloppet
Heldygnskost	5 017 kr/månad (165 kr/dygn)	Avgiften för kost följer den årliga prisjustering som Måltidsservice tillämpar i kostavtal med socialförvaltningen
Tillägg fördyrad kost	2 567 kr/mån	Gäller även sondmat
Servicepaket	150 kr/månad	Förbrukningsmaterial
Boendeavgift som ej omfattas av hyreslagen	2 732 kr/mån	1/12 av 0,5539 x prisbasbeloppet
Städning dödsbo	382 kr/tim	Motsvarar timtaxa hemtjänst, se tabell 3
Sondmat	5 017 kr/mån	

*Ingår i maxtaxan, se stycke 5.4.1

Tabell 3

Ordinärt boende

Insats	Avgift	Kommentar
Hemtjänst	2 660 kr/månad*	1/12 av 0,5392 x prisbasbeloppet
Service 80+ Max 7,5 tim/mån	382 kr/tim*	1/12 av 0,0774 x prisbasbeloppet
Hemtjänst under 6,96 tim/mån	382 kr/tim*	1/12 av 0,0774 x prisbasbeloppet
Trygghetslarm	300 kr/mån*	
Borttappat trygghetslarm	480 kr	engångsavgift
Telefonservice	164 kr/mån*	1/12 av 0,0333 x prisbasbeloppet
Trygghetsplats	Dygnsavgift 256 kr (hyra 91 kr och kost 165 kr)	1/30-del av den högsta avgiften (2 732 kronor per månad) för bostad som inte omfattas av hyreslagen.
Korttidsvistelse/växelvård/avlastningsplats	Dygnsavgift 254 kr (omvårdnad 89 kr* och kost 165 kr)	Dygnsavgift omvårdnad: 1/30 av maxavgiften för hemtjänst
Servicepaket korttidsvistelse/ växelvård/avlastningsplats/trygghetsplats	10 kr/dygn	5 kr förbrukningsmaterial, 5 kr bäddtextil, handdukar
Tillägg fördyrad kost	84 kr /dag	max 2 567 kr/mån
Matleverans komplåda	62 kr/portion	
Tillägg fördyrad kost komplåda	450 kr/mån	10–19 portioner, justeras var tredje månad

Tillägg fördyrad kost komplåda	750 kr/mån	20 portioner och uppåt, justeras var tredje månad
Matleverans Sodexo	81 kr/portion	Följer leverantörens pris
Tillägg fördyrad kost Sodexo	735 kr/mån	10–19 portioner, justeras var tredje månad
Tillägg fördyrad kost Sodexo	1 225 kr/mån	20 portioner och uppåt, justeras var tredje månad
Dagverksamhet	Lunch 98 kr	Går att köpa till förmiddag- och eftermiddagsfika.
Tillägg fördyrad kost dagverksamhet	990 kr/mån	10–19 portioner, justeras var tredje månad
Tillägg fördyrad kost dagverksamhet	1 650 kr/mån	20 portioner och uppåt, justeras var tredje månad

*Ingår i maxtaxan, se stycke 5.2

Tabell 4

Transport av avliden (gäller transport från särskilt boende, korttidsboende, växelboende, trygghetsplats och avlastningsplats)

Insats	Avgift	Kommentar
Transport av avliden till bårhus	Faktisk kostnad	

Tabell 5

Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

Insats	Avgift	Kommentar
Kost	Enligt avtal med boendet	
Sondmat	2 687 kr/mån	Äter endast sondmat
Sondmat	1 344 kr /mån	Har sondmat som komplement till vanlig kost.

Tabell 6

HVB-hem/Familjehem vuxna enligt SoL

Insats	Avgift	Kommentar
Omvårdnad	2 660 kr/månad eller 89 kr/dag (gäller HVB-hem)	1/12 av 0,5392 x prisbasbeloppet
Heldygnskost	5 017 kr/månad Om ej annat anges i avtalet	Avgiften för kost följer den årliga prisjustering som Måltidsservice tillämpar i kostavtal med socialförvaltningen (Om ej annat anges i avtalet)
Boendeavgift som ej omfattas av hyreslagen	2 732 kr/mån eller 91 kr/dygn (gäller familjehem)	1/12 av 0,5539 x prisbasbeloppet
Sondmat	5 017 kr/mån	

Tabell 7

Korttidsvistelse enligt SoL och LSS/ Kontaktfamilj enligt SoL

Ålder	Avgift för heldag	Halvdag (lunch alt. middag ingår)	Frukost/mellanmål	Endast lunch
0–5 år	54 kr	36 kr	15 kr	
6–12 år	90 kr	60 kr	15 kr	
13–17 år	120 kr	80 kr	23 kr	51 kr
18 år och uppåt	128 kr	86 kr	27 kr	56 kr

Tabell 8

Korttidstillsyn för skolungdom enligt LSS

Ålder	Halvdag (lunch alt. middag ingår)	Frukost/mellanmål	Endast lunch
13–17 år	80 kr	23 kr	51 kr
18 år och uppåt	86 kr	27 kr	56 kr

Tabell 9

Föräldrars egenavgifter vid placering av minderåriga – sjudagarsboende – familjehem eller HVB-hem

Ålder	Avgift	Kommentar
0–7 år	Högsta avgift 1 673 kr/mån och förälder.	Enligt individuell beräkning
7–15 år	Högsta avgift 1 823 kr/mån och förälder.	Enligt individuell beräkning
15–18 år (19 år)	Högsta avgift 2 223 kr/mån och förälder.	Enligt individuell beräkning

Tabell 10

Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet (LSS)

Barn och ungdomar utan rätt till pension/sjukersättning/aktivitetsersättning

Femdagarsboende – elev i särskilt anpassad skola

Ålder	Avgift för heldag	Halvdag (lunch alt. middag ingår)	Frukost/mellanmål
0–5 år	54 kr	36 kr	15 kr
6–12 år	90 kr	60 kr	15 kr
13–17 år	120 kr	80 kr	23 kr
18 år och uppåt	128 kr	86 kr	27 kr

Tabell 11

Pensions-/sjuk-/aktivitetsersättningsberättigade ungdomar, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar
Femdagarsboende – elev i anpassad grundskola/gymnasieskola

Ålder	Avgift för heldag	Halvdag (lunch alt. middag ingår)	Frukost/mellanmål
18 år och uppåt	128 kr	86 kr	27 kr

Tabell 12

Pensions-/sjuk-/aktivitetsersättningsberättigade ungdomar, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar
Sjudagarsboende

Ålder	Avgift för heldag	Halvdag (lunch alt. middag ingår)	Frukost/mellanmål
0–5 år	54 kr	36 kr	15 kr
6–12 år	90 kr	60 kr	15 kr
13–17 år	120 kr	80 kr	23 kr
18 år och uppåt	128 kr	86 kr	27 kr

Tabell 13

Hälso- och sjukvård

Insats	Avgift	Kommentar
Hemsjukvård/hemrehabilitering	382 kr/mån*	1/12-del av 0,0774 x prisbasbeloppet
Hembesök	255 kr/besök	1/12-del av 0,0516 x prisbasbeloppet
Hyra av rullator	31 kr/mån	0,006283 x prisbasbeloppet
Intyg bostadsanpassning	200 kr samt 255 kr för hembesök	
Hämtning av hjälpmedel	490 kr	0,008282 x prisbasbeloppet
Förskrivning av kryckkäppar	150 kr samt 255 kr för hembesök	
Förskriven elrullstol	1 251 kr/år (104 kr/mån)	0,02114 x prisbasbeloppet
Hembesök vid reparation	255 kr/besök	
Hyra av rullstol	207 kr/vecka samt 255 kr för hembesök.	0,00349 x prisbasbeloppet
Turistlån hjälpmedel	413 kr/mån och hjälpmedel	0,00698 x prisbasbeloppet
Hembesök tillfällig vistelse	1 041 kr/besök	1/12-del av 0,211 x prisbasbeloppet (debiteras hemkommun eller region)

* Ingår i maxtaxan, se stycke 5.2

Tabell 14

Resor korttidstillsyn LSS (fritids)

Reslängd antal zoner	Pris enkel resa	Kommentar
1 zon	22 kr	7–19 år
1 zon	37 kr	Vuxna
2 zoner	29 kr	7–19 år
2 zoner	48 kr	Vuxna
3 zoner	37 kr	7–19 år
3 zoner	61 kr	Vuxna
4 zoner	45 kr	7–19 år
4 zoner	75 kr	Vuxna

Ersättningar

Tabell 15

Anhörigvårdsbidrag

Nivå	Ersättning	Kommentar
Nivå 1	987 kr/mån	20% av 1/12-del x prisbasbeloppet
Nivå 2	1 973 kr/mån	40% av 1/12-del x prisbasbeloppet
Nivå 3	2 960 kr/mån	60% av 1/12-del x prisbasbeloppet

Tabell 16

Habiliteringsersättning

Beslut	Ersättning	Kommentar
LSS	25kr/dag	50 kr/dag vid statsbidrag
SoL	25 kr/dag	

Tabell 17

Arvodesersättning kontaktperson

Kategori	Arvode i procent av prisbasbeloppet	Kronor/månad
Kategori 1: kontakt minst en gång/vecka	10 - 35 %	493 kr – 1 727 kr
Kategori 2: kontakt flera gånger/vecka	20 – 45 %	987 kr – 2 220 kr
Kategori 3: kontakt i stort sett dagligen	30 – 55 %	1 480 kr – 2 713 kr
Milersättning (skattefri)		25 kr/mil

Omkostnadsersättning kontaktperson

Procent av prisbasbelopp	Kronor/månad
10 %	493 kr
25 %	1 233 kr
40 %	1 973 kr

Tabell 18

Arvodesersättning kontaktfamilj/stödfamilj

Ålder	Grundarvode, 2026, kr/dygn	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode, 2026, kr/dygn	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode, 2026, kr/dygn
0–12 år	244 kr	391 kr	550 kr
13–19 år	318 kr	464 kr	550 kr
Vuxna	391 kr	464 kr	550 kr

Omkostnadsersättning kontaktfamilj/stödfamilj

Ålder	Grundkostnad, % av prisbasbelopp	Grundkostnad kronor/dag	Tilläggskostnad inkl. grundkostnad, % av prisbasbelopp	Tilläggskostnad inklusive grundkostnad, kr/dag
0–12 år	105 %	170 kr	150 %	243 kr
13 år och uppåt	120 %	195 kr	170 %	276 kr

Tabell 19

Arvodesersättning familjehem, barn och ungdomar, per månad

Ålder	Grundarvode per månad, 2026	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode, 2026	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode, 2026	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode, 2026
0–19 år	12 230 kr	14 293 kr	16 369 kr	18 779 kr

Omkostnadsersättning familjehem, barn och ungdomar, per månad

Ålder	Grundkostnad, % av prisbasbelopp	Grund- kostnad	Tilläggs- kostnad inkl. grundkostnad, % av prisbasbelopp	Tilläggs- kostnad inklusive grundkostnad
0–12 år	110 %	5 427 kr	155 %	7 647 kr
13 år och uppåt	125 %	6 167 kr	175 %	8 633 kr

Tabell 20

Arvodesersättning familjehem för vuxna

Grundarvode per månad	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode
11 713 kr	13 916 kr	16 474 kr

Omkostnadsersättning familjehem för vuxna

Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
6 167 kr	125 %	8 633 kr	175 %

Räkneexempel 1

Kostnader särskilt boende, ensamstående, äldre

Inkomster:

Pension	16 700 kr
Bostadstillägg	2 000 kr
Skatt	-2 380 kr
Nettoinkomster:	16 320 kr

Beräkning av förbehållsbelopp:

Bostadskostnad	+5 500 kr
Minimibelopp (se tabell 1)	+7 296 kr
Tillägg till minimibelopp:	
Tillägg för god man (enligt arvodesbeslut från överförmyndaren)	+1 100 kr
Tillägg fördyrad kost* (5 017–2 450=2 567 kr)	+2 567 kr
Avdrag för el som ingår i hyran**	<u>-249 kr</u>
Summa förbehållsbelopp:	16 214 kr

Avgiftsutrymme (Nettoinkomst - förbehållsbelopp)	106 kr
--	--------

Att betala:

Hyra	5 500 kr
Kost (se tabell 2)	5 017 kr
Omvårdnadsavgift (det uträknade avgiftsutrymmet)	106 kr
Summa:	10 623 kr

Avgiftsutrymmet anger hur mycket en person ska betala för sin omvårdnad i särskilt boende, men aldrig mer än maxtaxan, 2 660 kr.

*Beräkning av tillägg fördyrad kost

Differensen mellan kostavgiften på särskilt boende och konsumentverkets referensvärde för livsmedelskostnader (All mat lagas hemma, snitt för 71 år och äldre) blir tillägget för fördyrad kost i särskilt boende.

**Beräkning el som ingår i hyran

Räkneexempel 2

Kostnader för hemtjänst i ordinärt boende, makar

Makars inkomster räknas ihop och delas på två. Bostadskostnaden delas lika på dem båda.

Inkomster person 1:

Pension	14 800 kr
Bostadstillägg	2 000 kr
Skatt	-1 991 kr
Nettoinkomster:	14 809 kr

Inkomster person 2:

Pension	10 800 kr
Bostadstillägg	2 000 kr
Skatt	-1 163 kr
Nettoinkomster:	11 637 kr

Hälften av gemensamma makars inkomster 13 223 kr

Hyra 7 700 kr

Beräkning av förbehållsbelopp:

Bostadskostnad per person	+3 850 kr
Minimibelopp (se tabell 1)	+5 953 kr
Tillägg till minimibelopp:	
Tillägg fördyrad kost matleverans 25 portioner* kr	+1 225
Avdrag för el som ingår i hyran**	<u>-125 kr</u>
Summa förbehållsbelopp:	10 903 kr

Avgiftsutrymme (nettoinkomst-förbehållsbelopp) 2 320 kr

Hemtjänstavgift per person: 2 320 kr

Avgiftsutrymmet anger hur mycket en person ska betala för sin omvårdnad i särskilt boende, men aldrig mer än maxtaxan, 2 660 kr år 2026.

*Beräkning av tillägg fördyrad kost matleverans:

Konsumentverkets beräkning av livsmedelskostnader 2026 är i snitt 2 450 kr/mån vilket ger en dygnskostnad på 81 kr. Huvudmålet, vilket matportionen räknas som, beräknas vara 40% av dagskostnaden, 32 kr. Differensen mellan portionspriset (81 kr) och konsumentverkets beräkning omräknat per dag blir tillägget för fördyrad kost vid matleverans (81–32=49). Västerviks kommun räknar på ett medelvärde på 15 portioner om man beställer mellan 10–19 portioner och ett medelvärde på 25 om man beställer 20 portioner eller mer.

** Beräkning för el som ingår i hyran

Pensionsmyndighetens föreskrifter (PFS 2023:4) används för att uppskatta kostnaden på hushållsel. Beräkningen hushållsel baseras på att en normal bostadsyta i snitt är 50 kvm: $4,98 * 50 \text{ kvm} = 249 \text{ kr}$, makar delas på två).

Räkneexempel 3

Jämkning vid inflytt till särskilt boende

Person med banktillgångar under ett prisbasbelopp

Banktillgångar: 25 000 kr

Hyra föregående bostad: 4 500 kr

Hyra särskilt boende: 6 622 kr

Inflyttningsdatum till särskilt boendet: 16/10

Jämkning beviljas enligt nedan:

Jämkning oktober (16 – 30/10): $4\,500/30=150*16=2\,400$ kr

Jämkning november: 4 500 kr

Jämkning december: 4 500 kr

Jämkning januari: 4 500 kr

Jämkningsdras av på kommande fakturor

Räkneexempel 4

Jämkning vid inflytt till särskilt boende

Person med banktillgångar över ett prisbasbelopp (dubbla boendekostnaderna räknas in vid beräkning av avgiftsutrymmet)

Banktillgångar: 75 000 kr

Hyra föregående bostad: 4 500 kr

Hyra särskilt boende: 6 622 kr

Inflyttningsdatum till särskilt boendet: 16/10

Dubbla bostadskostnader under jämningsperioden: 11 122 kr

Bostadskostnad 16 – 31/10: 5 932 kr ($11\,122$ kr (bostadskostnad)/ $30*16$)

Bostadskostnad november – januari: 11 122 kr/mån

Omvårdnadsavgift:

Nettoinkomst: 12 950 kr

Förbehållsbelopp 16–31 oktober: 13 228 kr

(bostadskostnad 5 932 kr + minimibelopp 7 296 kr)

Avgiftsutrymme oktober: $12\,950 - 13\,228 = - 278$ kr

Förbehållsbelopp november - januari: 18 418 kr

(bostadskostnad 11 122 kr + minimibelopp 7 296 kr)

Avgiftsutrymme november - januari: $12\,950 - 18\,418 = - 5\,468$ kr/mån

Omvårdnadsavgift 16–31 oktober: 0 kr

Omvårdnadsavgift november: 0 kr

Omvårdnadsavgift december: 0 kr

Omvårdnadsavgift januari: 0 kr

Räkneexempel 5

Räkna ut bostadskostnad för egen fastighet, per månad

Taxeringsvärde: 825 000 kr

Bostadsyta: 120 kvm

Räntekostnad bostadslån: 12 000 kr/år

Driftskostnad och uppvärmning (schablonbelopp enligt pensionsmyndighetens föreskrifter för 2026, PFS 2023:4): 539 kr/kvm och år

Uträkning:

70% av räntekostnaden + 0,75% av taxeringsvärdet + drift- och uppvärmning= bostadskostnad

70% av räntekostnad bostadslån: $12\,000 \cdot 70\% = 8\,400$ kr/år

0,75% av taxeringsvärdet: $825\,000 \text{ kr} \cdot 0,75\% = 6\,187,50$ kr/år

Drift och uppvärmning: $539 \text{ kr} \cdot 120 \text{ kvm} = 64\,680$ kr/år

Total bostadskostnad per månad: $(8\,400 + 6\,187,50 + 64\,680) / 12 \text{ mån} = 6\,606$ kr